

СТАНОВИЩЕ

От

Професор, доктор, Борис Сергинов, Нов български университет
(*научна длъжност, научна степен, име, фамилия, образователна/научна институция*)

за присъждане на научна длъжност „професор“ научна област 8.2. Изобразителни изкуства с разширено резюме на тема: „Дигиталните изкуства в контекста на образователната и културна сцена в България.“

представено от доц. д-р Венелин Шурелов, щатен преподавател на НХА

I. Оценка на качествата на разширеното резюме и представените творби и документи.

- *Актуалност и значимост на разработвания и представен в разширеното резюме и приложените документи труд.*

1. Актуалност и значимост на разширеното резюме и представените документи за присъждане на научна длъжност „Професор“.

Значимостта на избраната тема в научно и научно-приложно отношение е свързана с наложителното изследване и предефиниране на дигиталните изкуства и техните граници и контекст в съвременната култура, образование и изобразително изкуство. Днес въпросът за ефективността на дигиталните изкуства стои с най-висока тежест в състава и континуитета на глобалния творчески и информационен процес в сферата на изобразителното изкуство и културната сцена в България, като практически, теоретичен и концептуален подход в този тип изкуства. В предишни етапи от развитието на нашата цивилизация са били актуални други предизвикателства, които вече са разрешени – в контекста на българската сцена на визуалните изкуства, обаче в последно време се наблюдават значителни промени, особено в посткомунистическата епоха. Тези промени изискват цялостен анализ, за да се разбере тяхното въздействие върху образованието и културата в България. Проучванията показват, че изкуството има потенциала да предизвиква психологически състояния, които надхвърлят културните граници. Количествените анализи на текстови данни от участници с различен опит в изкуството и изобразителното изкуство установиха този факт [Schepman, A., Rodway, P. Shared meaning in representational and abstract visual art: An empirical

study..<https://psycnet.apa.org/record/2019-54269-001> [Достъп 2023-05-02]. В контекста на художественото образование е от съществено значение да се вземе предвид значението на визуалните изкуства и тяхното въздействие върху обучението на студентите особено в страни като Сирия, Гърция, България или Грузия. Сравнителните анализи на културното и артистично развитие на индивида са от жизненоважно значение за разбирането на въздействието на дигиталните изкуства върху глобалната култура. Европейският контекст разработи няколко модела за анализ на въздействието на дигиталните изкуства върху културата и образованието. Съществува обаче спешна необходимост от изследване на българския контекст и неговото въздействие върху културата и образованието, нещо което настоящата хабилитация убедително прави. Пример за въздействието на дигиталните изкуства върху българската култура може да се види в музикалната сцена на страната. Българските музиканти са използвали цифрови технологии, за да подобрят своя етномузикологичен анализ и интерпретация. Както настоящата хабилитация убедително доказва, изследването на ролята и влиянието на дигиталните изкуства върху изобразителните изкуства, образованието и културата в България е от съществено значение. Освен това подобни изследвания са уместни в по-широк съвременен контекст, който е от съществено значение както за процесите на преподаване, така и за задълбочените анализи направени от доц. д-р Шурелов в неговото разширено резюме.

В предложения за становище хабилитационен труд, документи и резюме основната идея е да се покаже как използването на дигитални технологии може да допълва и усъвършенства традиционните изкуства, като същевременно се запазва използването на концептуалните и естетическите принципи. Хабилитацията, документите и разширеното резюме са изключително подробни и описват в детайли всички проекти, които са обхванати.

В крайна сметка, хабилитационният труд на доц д-р Шурелов е важен източник на знания и информация за всички, които се интересуват от връзката между изобразителните изкуства и дигиталните технологии. Той предоставя интересни идеи и вдъхновение за нови проекти и дава отлична рамка за изследване на това как дигиталните изкуства присъстват в контекста на художествената и културна сцена в България и как може да се свърже традиционното с новото в изкуството.

Както доц. д-р Шурелов пише. „Хабилитационният труд представя гледната ми точка и принос към теорията и практиката на дигиталните изкуства в контекста на развитието им в България. Той включва дефиниране на тези гранични форми в изкуството и очертаване на базовите им характеристики. Дигиталните изкуства са резултат от взаимодействието между дигиталната култура и дигиталните технологии. Дигиталната култура, освен като ефект от технологичното потребление, играе изключително важна роля в развитието на творческо и критическо мислене спрямо него. Дигиталните технологии дават възможност за нов тип артистично изразяване, което е адекватно на съвременния начин на живот и начин на общуване. Съществува известен парадокс, че дигиталните технологии са, от една страна, причина за създаването на различни социални и културни проблеми, но от друга, най-ефективното средство за тяхното разрешаване.

Художниците винаги са на фронт линията на културната и технологична манифестация на своето време. Те кроят своята идентичност през възможностите разкрити от новите медии, като мнозина реагират критично спрямо техните дълбоки влияния в социалната архитектура, културната памет, функциите на институциите, изграждането на съвременната личност. Развитието на технологиите в информационната епоха предлага множество възможности за създаване, представяне, участие и концептуално развитие на изкуството“.

- *Задълбоченост и изчерпателност на проучването на теоретичните източници*
- *Доказване с нови средства на съществени страни на вече съществуващи теории, хипотези и др.*

Избраната тема на предложението за становище хабилизационен труд и разширено резюме е „Дигиталните изкуства в контекста на образователната и културна сцена в България“ при катедра „Изкуствознание“, магистърска програма „Дигитални изкуства“;

Този труд и разширено резюме проследява, изследва и анализира процесите на интегриране и свързване на различните видове изразяване в сферата на дигиталните изкуства в частност на дигиталните изкуства по един предварително предначертан научен метод характерен за изобразителните изкуства и дизайна, предлагат се нови трактовки, дефиниции. Работата по хабилизационния труд показва коректност при избирането на теми, обработката и анализа на емпиричните данни. Събрания и анализиран творчески материал, върху който се градят приносите на доц. д-р Венелин Шурелов е достоверен и с високи художествени, научни, творчески и приносни качества.

Основен метод на творческия процес е практически като включва, методи на работа и съпоставителен ракурс: преглед, интерпретация – тълкуване. Тук са синтезирани няколко линии – творческа, концептуална, естетическа, аналитична и оценъчна.

II. Приноси на хабилитационния труд

Творчески и приложни приноси на разширеното резюме и хабилитационния труд

- Установяване на практическа приложимост на творчеството в областта на създаването на дигитално изкуство в публичните и творчески среди и комуникации.
- Установяване на формула за измерване на ефективността на дигиталните изкуства.
- Конфигуриране на модел на създаване на художествени произведения чрез дигитални средства..
- Извеждане на морфосинтактична лексикална формула в дигиталните изкуства.

Систематични изследвания и творчество съсредоточени върху дигиталните изкуства и връзката им с академичната среда от подобна гледна точка не са правени досега в рамките на Българската академична и университетска общност и са рядкост и изключение дори в чуждестранната академична среда. В представянето на интердисциплинарен поглед върху избраната проблематика се състои един от основните, важни моменти, които настоящата работа успява отлично да осветли.

В този смисъл научната и творческа дейност на кандидата се базира, както констатирахме по-горе, върху един синкретичен подход към проблематиката, като съчетава според мен културологични, концептуални, типично творчески, дигитални и други гледни точки и методи.

Работата по темата показва, че подходът и научноизследователският и творчески метод са основателни и спомагат за решаването и постигането на целите и задачите, които си поставя представения за становище хабилитационен труд и разширено резюме

Работата на доц. д-р Венелин Шурелов обогатява с понятия разбирането за изобразително изкуство, изкуствовознание и дигитални изкуства, разглеждайки ги в творчески, научен, концептуален и естетически план. Като изследва и представя отлично една сложна и мултидисциплинарна проблематика.

Хабилитационният труд и разширеното резюме съдържат както основни, така и допълнителни качествени експерименти, и анализ на постигнатите резултати, а също така и проведени творчески експерименти които имат основна практическа и теоретична стойност. Приложени са и документи относно използваните методи. Представяне на получените творчески резултати. Картината на представените за становище материали и творчество е блестящо допълнена от документи насочени към темата на дисертацията и публикации, и исторически изследвания.

III. Заключение

Оценявам научните качества и приноси на хабилитационния труд и разширеното резюме, изследователската и творческа работа на доц. д-р Венелин Шурелов, нейната обществена, социална, научна и историческа значимост, личният принос на автора и практическата полезност и актуалност на представените творчески проблеми. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на академична длъжност „професор” на доц. д-р Венелин Шурелов

Дата: 09.05.2023

Становище:

проф. д-р Б.Сергинов